

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Krönike-Riim til Levende Skolebrug med Oplysninger

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Krönike-Riim til Levende Skolebrug med Oplysninger", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1842_477B-intro-shoot-idm181.pdf (tilgået 05. august 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Hvem taler?

I førsteudgaven er 47 ud af 52 digte skrevet som rolledigte, hvor personer og personificeringer taler for sig selv. De fire undtagelser er sagligt begrundede: "Folke-Vandringen" kunne dårligt personificeres, og ved personalunionen "Sverrig og Norge" samt de to habsburgske fløje i "Det Østerrigske Huus" var Grundtvigs pointe nok, at disse dynastiske konstruktioner savnede en national enhed, som kunne berette. I digtet "Engeland" var jeg-fortælleren Grundtvigs alter ego, som søgte at forstå landet gennem en dialog.

Blandt de nye digte fra andenudgaven er monologerne derimod i mindretal. Oldtidens tre prægende folkeslag "Ebræer, Græker og Romere" udgjorde heller intet fællesskab, og det samme gælder de to digte om rivaliserende italienske byer. Monologen er også fravalgt i krønikerimene om begivenheder ("Det store Korstog", "Syvaars-Krigens Tid" og "Paaske-Slaget") og kongerne i "Det Norske Trekløver" og "Valdemarerne". I de tre metodiske læredigte om "Oldsagn og Fabler", "Guder og Helte", samt "Bjerger og Floder" findes, om noget pronomen, kun det upersonlige 'man'. Digtene om "Olympens Guder" og "Valhals Guder" er også uden fortæller. I seks digte optræder Grundtvigs samtidige som det berettende vi: "Petrus, Paulus og Johannes", "De tre Nordiske Riger", "Paaske-Tiden" og "Tids-Regningen" samt i indledningen til "Hildebrand" (strofe 1) og afslutningen på "Snorro Sturlesøn" (strofe 20). Dette fortællerperspektiv er i tråd med Grundtvigs aktualiserende, historisk-poetiske program (Vind 1999, s. 130). I "Paaske-Tiden" fortæller Grundtvigs alter ego fra strofe 18 til 23, hvordan han har været vidne til Slaget på Rheden (1801), den Græske Uafhængighedskrig (1821-1829) og den danske digtnings opstandelse. Tre digte om enkeltpersoner "Ansgar", "Saxo Grammatiker" og "Christoffer Colombo" er uden fortæller.

De nævnte 23 nye krønikerim uden monologer suppleres af 19 nye digte med monologer. Monologerne er hyppigst i digtene om oldtiden. Fortællerne er som i førsteudgaven enkeltpersoner samt personificeringer af folkeslag og geografiske enheder. Ser man bort fra de tre ovennævnte enkeltpersoner, som ikke selv kommer til orde, afgør valget af det overordnede emne fortsat om det enkelte krønikerim er skrevet med eller uden en fortæller.

Talerrækken er udvidet fra 52 til 87 digte. Andenudgaven giver mere taletid til verdenshistoriens tre folkeslag med en afgørende og positiv rolle: hebræerne, grækerne og nordboerne (Thaning 1963, s. 443 f.; Wiggers 2016, s. 32 f.). Nordens indflydelse siden folkevandringerne skildres gennem både de åbenlyse nordboere og deres direkte sydeuropæiske slægtninge fra folkevandringen. Pave Gregor 7. kaldes ved sit dåbsnavn Hildebrand, der er et gotisk-nordisk navn (s. 258). Han er ligesom Napoleon Bonapartes forfædre fra Toskana og dermed af gotisk byrd (Grundtvig 1842b, s. 124). Blandt nordboernes efterkommere regnes også de norditalienske opdagelsesrejsende som Colombus (Vind 1999, s. 367).